

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ : Α2 Επανεξέτασης

Ταχ. Δ/ση : Αριστογείτονος 19

Ταχ. Κώδικας : 176 71 - Καλλιθέα

Τηλέφωνο : 2131604536

Φαξ : 2131604567

Καλλιθέα, **12/01/2017**

Αριθμός απόφασης: **230**

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Έχοντας υπ' όψη:

1. Τις διατάξεις:

α. Του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 (ΦΕΚ Α' 170), όπως ισχύει.

β. Της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4389/2016 (ΦΕΚ Α' 94).

γ. Του άρθρου 59 του π.δ. 111/2014 (ΦΕΚ Α' 178) «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομικών».

δ. Του άρθρου 6 της αριθμ. Δ6Α 1058824 ΕΞ 2014 (ΦΕΚ Β' 865, 1079 και 1846) Απόφασης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών «Ανακαθορισμός της εσωτερικής διάρθρωσης και των αρμοδιοτήτων οργανικών μονάδων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών και μετονομασία ορισμένων από αυτές», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

ε. Της ΠΟΛ. 1002/31.12.2013 Απόφασης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων (ΦΕΚ Β' 55/16.1.2014).

2. Την ΠΟΛ. 1069/4.3.2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Την αριθμ. ΔΕΔ 1126366 ΕΞ 2016/30.8.2016 (ΦΕΚ Β' 2759/1.9.2016) Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών «Παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής».

4. Την από 21.9.2016 και με αριθμό πρωτοκόλλου ..... ενδικοφανή προσφυγή της ..... του ....., ΑΦΜ ....., Δ.Ο.Υ. ΙΓ' Αθηνών, κατοίκου Αθηνών (.....), οδός ..... αριθμός ....., κατά της πράξης διοικητικού προσδιορισμού φόρου ν. 4223/2013 (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) της Προϊσταμένης της Δ.Ο.Υ. ΙΓ' Αθηνών με αριθμό δήλωσης ενιαίου φόρου ιδιοκτησίας ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) ...../28.8.2016 και αριθμό ειδοποίησης ....., και τα προσκομιζόμενα με αυτήν σχετικά έγγραφα.

5. Την πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου ν. 4223/2013 (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) της Προϊσταμένης της Δ.Ο.Υ. ΙΓ΄ Αθηνών με αριθμό δήλωσης ΕΝ.Φ.Ι.Α. .... /28.8.2016 και αριθμό ειδοποίησης ....., της οποίας ζητείται η ακύρωση.

6. Τις απόψεις της ανωτέρω φορολογικής αρχής.

7. Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του Τμήματος Α2, όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης.

* * * * *

Επί της από 21.9.2016 και με αριθμό πρωτοκόλλου ..... ενδικοφανούς προσφυγής της ..... του ....., ΑΦΜ ....., η οποία κατατέθηκε εμπρόθεσμα, και μετά τη μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμαστε τα ακόλουθα:

Με την πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου ν. 4223/2013 (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) της Προϊσταμένης της Δ.Ο.Υ. ΙΓ΄ Αθηνών με αριθμό δήλωσης ΕΝ.Φ.Ι.Α. .... /28.8.2016 και αριθμό ειδοποίησης ..... επιβλήθηκε σε βάρος της προσφεύγουσας ΕΝΦΙΑ ποσού 443,43 € (κύριος φόρος) για τα δικαιώματα που είχε επί ακινήτων την 1.1.2016.

Η προσφεύγουσα, με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή της, ζητά την ακύρωση, μερικά ή ολικά, ή την τροποποίηση της παραπάνω πράξης διοικητικού προσδιορισμού ΕΝΦΙΑ της Προϊσταμένης της Δ.Ο.Υ. ΙΓ΄ Αθηνών και την αναγνώριση ότι δεν έχει φοροδοτική ικανότητα, προβάλλοντας ότι:

1.) Το εισόδημά της για το οικονομικό έτος 2016 (χρήση 2015) είναι μηδενικό.

2.) Η περιουσιακή της κατάσταση συνίσταται στην επικαρπία ενός διαμερίσματος 92 τ.μ. έτους κατασκευής 1970 στην ..... και σε μια υπόγεια εξοχική κατοικία 102 τ.μ. έτους κατασκευής 2000 στις .....

3.) Είναι ΑΜΕΑ με αναπηρία 80% και πάνω και ως εκ τούτου δεν μπορεί να εργασθεί.

4.) Είναι σε διάσταση με το σύζυγό της πάνω από δέκα χρόνια.

5.) Δεν έχει κανένα άλλο εισόδημα.

Επειδή, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 5 του Συντάγματος, όπως ίσχυε κατά το χρόνο κοινοποίησης στην προσφεύγουσα της προσβαλλόμενης πράξης: *«Οι Έλληνες πολίτες συνεισφέρουν χωρίς διακρίσεις στα δημόσια βάρη, ανάλογα με τις δυνάμεις τους.»*

Επειδή, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 78 παρ. 1 του Συντάγματος, όπως ίσχυε κατά το χρόνο κοινοποίησης στην προσφεύγουσα της προσβαλλόμενης πράξης: *«1. Κανένας φόρος δεν επιβάλλεται ούτε εισπράττεται χωρίς τυπικό νόμο που καθορίζει το υποκείμενο της φορολογίας και το εισόδημα, το είδος της περιουσίας, τις δαπάνες και τις συναλλαγές ή τις κατηγορίες τους, στις οποίες αναφέρεται ο φόρος.»*

Επειδή, όπως κρίθηκε προσφάτως (ομόφωνα) με την υπ' αριθμ. 884/2016 απόφαση (7μ.) του Β' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας (σκέψη 20 της απόφασης), *«κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 4 παρ. 5 και 78 παρ. 1 του Συντάγματος, η φορολογούμενη ύλη (εν*

προκειμένου, εισόδημα) δεν επιτρέπεται να είναι πλασματική, αλλά πρέπει να είναι πραγματική (βλ. λ.χ. ΣτΕ Ολομ. 29/2014, Ολομ. 4003/2014, Ολομ. 2563/2015, Ολομ. 2564/2015). **Η ανεύρεση και ο προσδιορισμός του ύψους του πραγματικού φορολογητέου εισοδήματος χωρεί και με την εφαρμογή προβλεπόμενων στο νόμο τεκμηρίων, εφόσον αυτά συνάδουν προς τα δεδομένα της κοινής πείρας, συνδυαστικά ως προς τη βάση τους και το συμπέρασμά τους** (βλ. λ.χ. ΣτΕ Ολομ. 2527/2013, 1742/2013) **και είναι μαχητά** (βλ. λ.χ. ΣτΕ 1742/2013, 1841/2015 επταμ., 1973/2015), ώστε να καταλείπεται στο φορολογούμενο εύλογη δυνατότητα επίκλησης και τεκμηρίωσης του αδικαιολόγητου της εφαρμογής τους στην περίπτωση του και ενόψει των ιδιαίτερων συνθηκών της, διότι, άλλως, καθίστανται ασύμβατα προς τις θεμελιώδεις αρχές της αναλογικότητας (των περιορισμών του δικαιώματος περιουσίας) και της φορολογικής ισότητας. **Τα ανωτέρω τεκμήρια μπορούν να αφορούν και σε δαπάνες διαβίωσης, σε δαπάνες κατοχής και χρήσης ακινήτων ή κινητών ή σε δαπάνες κτήσης περιουσιακών στοιχείων, από τις οποίες τεκμαίρεται αντίστοιχο αναλωθέν εισόδημα (ή άλλο κεφάλαιο). Τέτοιες δαπάνες, που λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό του φορολογητέου πραγματικού εισοδήματος, είναι επίσης πραγματικές, έστω κι αν η φύση και το ύψος τους καθορίζονται με νόμιμα τεκμήρια, που πληρούν τους προαναφερόμενους όρους, όπως είναι, κατ' αρχήν, τα τεκμήρια που προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 16 παρ. 1 περιπτ. α, β, γ και θ και του άρθρου 17 περιπτ. γ του ΚΦΕ (πρβλ. ΣτΕ Ολομ. 2565/2015)...**»

Επειδή, με την προαναφερθείσα κρίση της υπ' αριθμ. 884/2016 απόφασης (7μ.) του Β' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας αποκρυσταλλώθηκε και αποσαφηνίστηκε περαιτέρω η υφιστάμενη επί του θέματος νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, όπως είχε αποτυπωθεί (ομόφωνα) στην υπ' αριθμ. 1841/2015 απόφαση (7μ.) του Β' Τμήματος (σκέψη 3 της απόφασης), σύμφωνα με την οποία «...κατά το άρθρο 78 παρ. 1 του Συντάγματος «Κανένας φόρος δεν επιβάλλεται ούτε εισπράττεται χωρίς τυπικό νόμο που καθορίζει το υποκείμενο της φορολογίας και το εισόδημα, το είδος της περιουσίας, τις δαπάνες και τις συναλλαγές ή τις κατηγορίες τους, στις οποίες αναφέρεται ο φόρος.». Όπως συνάγεται από την εν λόγω διάταξη, με την οποία καθορίζονται περιοριστικά τα στοιχεία που μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο φορολόγησης (εισόδημα, περιουσία, δαπάνες, συναλλαγές) ως μαρτυρούντα φοροδοτική ικανότητα, **ναι μεν ο κοινός νομοθέτης δεν εμποδίζεται, κατ' αρχήν, να θεσπίζει τρόπους τεκμαρτού προσδιορισμού της φορολογητέας ύλης, οφείλει όμως και στην περίπτωση αυτή να αποβλέπει στη φορολόγηση πράγματι υφισταμένων, κατά τ' ανωτέρω, στοιχείων, καταστρώνοντας προς τούτο τεκμήρια αφ' ενός μεν συνάδοντα με τα διδάγματα της κοινής πείρας, αφ' ετέρου δε μαχητά για το φορολογούμενο.**». Η κρίση αυτή της υπ' αριθμ. 1841/2015 απόφασης (7μ.) του Β' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας επαναλήφθηκε αυτολεξεί (ομόφωνα) στην υπ' αριθμ. 1973/2015 απόφαση (5μ.) του ίδιου δικαστηρίου (σκέψη 4 της απόφασης).

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 1 και 4 ν. 4223/2013, όπως ίσχυαν κατά το χρόνο κοινοποίησης στην προσφεύγουσα της προσβαλλόμενης πράξης: «1. Από το έτος 2014 και για κάθε επόμενο έτος επιβάλλεται **Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.)** στα δικαιώματα της παραγράφου 2 του παρόντος, σε ακίνητα που βρίσκονται στην Ελλάδα και ανήκουν

σε φυσικά [...] πρόσωπα [...] **την 1^η Ιανουαρίου κάθε έτους.** 2. [...]. 3. [...]. 4. Τα δικαιώματα επί των οποίων επιβάλλεται ο ΕΝ.Φ.Ι.Α. ετησίως είναι **αυτά που υπάρχουν την 1^η Ιανουαρίου του έτους φορολογίας,** ανεξάρτητα από μεταβολές που τυχόν επέρχονται κατά τη διάρκεια του έτους αυτού και ανεξάρτητα από τη μεταγραφή του τίτλου κτήσης.» Περαιτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 περ. Α' παρ. 1 εδ. α' και β' περ. α' ν. 4223/2013, όπως ίσχυαν κατά το χρόνο κοινοποίησης στην προσφεύγουσα της προσβαλλόμενης πράξης: «Α. Υπολογισμός του κύριου φόρου για τα κτίσματα. 1. Ο κύριος φόρος που αναλογεί στα δικαιώματα επί των κτισμάτων υπολογίζεται με βάση τη γεωγραφική θέση, την επιφάνεια, τη χρήση, την παλαιότητα, τον όροφο και τον αριθμό προσόψεων του κτίσματος. Ειδικότερα: α) Η γεωγραφική θέση του κτίσματος προσδιορίζει την τιμή ζώνης, στην οποία υπάγεται αυτό, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 41 του ν. 1249/1982 (Α' 43) και των αποφάσεων του Υπουργού Οικονομικών που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του. Ανάλογα με την τιμή ζώνης που ισχύει **την 1^η Ιανουαρίου του έτους φορολογίας,** γίνεται κατάταξη του κτίσματος σε αντίστοιχη φορολογική ζώνη (Φ.Ζ.).» Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις του ν. 4223/2013, όπως ίσχυαν κατά το χρόνο κοινοποίησης στην προσφεύγουσα της προσβαλλόμενης πράξης, προκύπτει ότι **κρίσιμος χρόνος για την επιβολή του ΕΝΦΙΑ είναι η 1^η Ιανουαρίου εκάστου έτους** (φορολογικού).

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 παρ. 1, 2 και 4 ν. 4223/2013, όπως ίσχυαν κατά την 1.1.2016 (κρίσιμη ημερομηνία, κατά τα ανωτέρω, για την επιβολή του ΕΝΦΙΑ): «1. Με πράξη της Φορολογικής Διοίκησης χορηγείται έκπτωση πενήντα τοις εκατό (50%) στον φορολογούμενο, τον ή την σύζυγο και τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειας του επί του ΕΝ.Φ.Ι.Α. που βεβαιώθηκε στα παραπάνω πρόσωπα, αν διαπιστώνεται οικονομική αδυναμία πληρωμής της συνολικής οφειλής για το οικείο έτος. Η παραπάνω έκπτωση χορηγείται για τον οφειλόμενο ΕΝ.Φ.Ι.Α. κάθε έτους, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις: **α) το συνολικό φορολογητέο οικογενειακό εισόδημα του προηγούμενου φορολογικού έτους,** σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4172/2013 (Α' 167), όπως ισχύουν και κάθε άλλη συναφή κείμενη διάταξη, **δεν υπερβαίνει τις εννέα χιλιάδες (9.000) ευρώ,** [...] **β) το σύνολο της επιφάνειας των κτισμάτων στα οποία κατέχουν δικαιώματα της παραγράφου 2 του άρθρου 1, ο υπόχρεος δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, ο ή η σύζυγος και τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειας του, λαμβανομένου υπόψη του ποσοστού συνιδιοκτησίας και του είδους του δικαιώματος, δεν υπερβαίνει τα εκατόν πενήντα τετραγωνικά μέτρα (150 μ²) και η συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας, όπως αυτή προσδιορίζεται για τον υπολογισμό του συμπληρωματικού φόρου, δεν υπερβαίνει το ποσό των ογδόντα πέντε χιλιάδων (85.000) ευρώ για τον άγαμο, των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ για τον έγγαμο και τον ή τη σύζυγό του ή τη μονογονεϊκή οικογένεια με ένα εξαρτώμενο τέκνο και των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ για τον έγγαμο, τον ή την σύζυγό του και τα εξαρτώμενα τέκνα τους ή τη μονογονεϊκή οικογένεια με δύο εξαρτώμενα τέκνα και γ) ο φορολογούμενος, ο ή η σύζυγος και τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειάς του είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας. 2. Η έκπτωση της προηγούμενης παραγράφου ανέρχεται σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%), εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις: α) Το συνολικό φορολογητέο οικογενειακό εισόδημα του προηγούμενου φορολογικού έτους, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4172/2013 (Α' 167), όπως ισχύουν και κάθε άλλη συναφή κείμενη διάταξη, **δεν υπερβαίνει τις δώδεκα χιλιάδες (12.000) ευρώ,** [...] **β) το σύνολο της επιφάνειας των κτισμάτων στα οποία****

κατέχουν δικαιώματα της παραγράφου 2 του άρθρου 1, ο υπόχρεος δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, ο ή η σύζυγος και τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειάς του, λαμβανομένου υπόψη του ποσοστού συνιδιοκτησίας και του είδους του δικαιώματος, δεν υπερβαίνει τα εκατόν πενήντα τετραγωνικά μέτρα (150 μ²), γ) ο φορολογούμενος, ο ή η σύζυγος και τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειάς του είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας και δ) [...] **ο φορολογούμενος [...] έχει αναπηρία σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω.** [...] 4. **Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων**, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, **ορίζονται οι διαδικασίες χορήγησης της έκπτωσης [...]** και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.»

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 της υπ' αριθμ. ΠΟΛ. 1212/24.9.2015 (ΦΕΚ Β' 1711/17.8.2015) απόφασης της Γενικής Γραμματέως Δημοσίων Εσόδων, όπως ίσχυαν κατά την 1.1.2016 (κρίσιμη ημερομηνία, κατά τα ανωτέρω, για την επιβολή του ΕΝΦΙΑ): «1. Η χορήγηση έκπτωσης ή μείωσης του ΕΝ.Φ.Ι.Α. σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 7 του Ν. 4223/2013, πραγματοποιείται κεντρικά από τη Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Δ.ΗΛΕ.Δ.) της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων. Η έκπτωση των διατάξεων των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 7 του Ν. 4223/2013 χορηγείται με αιτιολογημένη απόφαση της Φορολογικής Διοίκησης... 2. **Στις περιπτώσεις στις οποίες δεν είναι δυνατή η χορήγηση της έκπτωσης ή μείωσης σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, χορηγείται με αιτιολογημένη απόφαση του αρμοδίου προϊσταμένου Δ.Ο.Υ., σύμφωνα με την οριζόμενη διαδικασία στην ΠΟΛ. 1163/2015 απόφαση της Γενικής Γραμματέως Δημοσίων Εσόδων.**»

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 της υπ' αριθμ. ΠΟΛ. 1212/24.9.2015 (ΦΕΚ Β' 2120/1.10.2015) απόφασης της Γενικής Γραμματέως Δημοσίων Εσόδων, όπως ίσχυαν κατά την 1.1.2016 (κρίσιμη ημερομηνία, κατά τα ανωτέρω, για την επιβολή του ΕΝΦΙΑ): «Α.1. [...] **Το συνολικό φορολογητέο εισόδημα προσδιορίζεται από το άθροισμα του καθαρού εισοδήματος**, όπως προκύπτει από τα ποσά των κωδικών του Πίνακα 4 της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος του οικείου φορολογικού έτους, τα οποία λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό του εισοδήματος, των ποσών των κωδικών των περιπτώσεων 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10 και 11 του Πίνακα 6 της δήλωσης **και του ποσού της προστιθέμενης διαφοράς αντικειμενικής δαπάνης, όπου αυτή εφαρμόζεται.** 2. Η συνολική επιφάνεια των κτισμάτων, αποτελούμενη από το άθροισμα των κύριων και βοηθητικών χώρων των κατηγοριών ακινήτων 1 έως και 12 (εκτός 4, 41 έως και 47), αποπερατωμένων και ημιτελών, καθώς και η συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας, όπως αυτή προσδιορίζεται για τον υπολογισμό του συμπληρωματικού φόρου, λαμβάνεται από τις δηλώσεις ΕΝ.Φ.Ι.Α. του οικείου έτους, [...], **λαμβανομένου υπόψη του ποσοστού συνιδιοκτησίας και του είδους του δικαιώματος επί των ακινήτων.** 3. Η αναπηρία του υπόχρεου και της συζύγου λαμβάνεται από τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του οικείου φορολογικού έτους ή από τα αρχεία των Κέντρων Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.). [...]. Για την πιστοποίηση της αναπηρίας εφαρμόζονται τα οριζόμενα στην ΠΟΛ. 1041/2016 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων (ΦΕΚ 926 Β'). Β.1. **Όπου στο άρθρο αυτό αναφέρεται το οικείο φορολογικό έτος, εννοείται το προηγούμενο του έτους για το οποίο εκδίδεται η δήλωση ΕΝ.Φ.Ι.Α.-πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου.** 2. Για τη χορήγηση της έκπτωσης ή

μείωσης κατά τα ανωτέρω ο φορολογούμενος πρέπει να είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδας την 1η Ιανουαρίου του έτους φορολογίας.»

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 της υπ' αριθμ. ΠΟΛ. 1163/23.7.2015 (ΦΕΚ Β' 2120/1.10.2015) απόφασης της Γενικής Γραμματέως Δημοσίων Εσόδων, όπως ίσχυαν κατά την 1.1.2016 (κρίσιμη ημερομηνία, κατά τα ανωτέρω, για την επιβολή του ΕΝΦΙΑ): «1. Για τη χορήγηση των εκπτώσεων, που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 7 του Ν. 4223/2013 [...], απαιτείται η υποβολή αίτησης στον αρμόδιο προϊστάμενο Δ.Ο.Υ., όπως αυτός ορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 1 της παρούσας, σύμφωνα με τα συνημμένα υποδείγματα 2 ή 3 κατά περίπτωση **με συνυποβαλλόμενα, όπου απαιτείται, τα δικαιολογητικά, τα οποία πρέπει να ισχύουν κατά την 1η Ιανουαρίου του έτους φορολογίας.** Η αίτηση αυτή υποβάλλεται ανά αιτία χορήγησης της έκπτωσης ή απαλλαγής. [...]. 5. **Η ΠΟΛ 1231/2014 (ΦΕΚ 2832 Β'), κατά το μέρος που δεν αντίκειται στην παρούσα, παραμένει σε ισχύ.** [...].»

Επειδή, με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή της η προσφεύγουσα προβάλλει ότι α) το εισόδημά της για το οικονομικό έτος 2016 (χρήση 2015) είναι μηδενικό, β) η περιουσιακή της κατάσταση συνίσταται στην επικαρπία ενός διαμερίσματος 92 τ.μ. έτους κατασκευής 1970 στην ..... και σε μια υπόγεια εξοχική κατοικία 102 τ.μ. έτους κατασκευής 2000 στις ....., γ) είναι ΑΜΕΑ με αναπηρία 80% και πάνω και ως εκ τούτου δεν μπορεί να εργασθεί, δ) είναι σε διάσταση με το σύζυγό της πάνω από δέκα χρόνια και ε) δεν έχει κανένα άλλο εισόδημα και για τους λόγους αυτούς η προσβαλλόμενη πράξη πρέπει να ακυρωθεί μερικά ή ολικά ή να τροποποιηθεί, καθώς και να αναγνωρισθεί ότι δεν έχει φοροδοτική ικανότητα. Ο ισχυρισμός όμως αυτός της προσφεύγουσας πρέπει να απορριφθεί ως ουσία αβάσιμος. Κι αυτό, γιατί, προκειμένου να τύχει ένας υποκείμενος στον ΕΝΦΙΑ της προβλεπόμενης από την προπαρατεθείσα διάταξη του άρθρου 7 **παρ. 2** ν. 4223/2013, όπως ίσχυε κατά την 1.1.2016 (κρίσιμη ημερομηνία, κατά τα ανωτέρω, για την επιβολή του ΕΝΦΙΑ), έκπτωσης σε ποσοστό 100% από τον οφειλόμενο φόρο (ΕΝΦΙΑ), απαραίτητη προϋπόθεση είναι, μεταξύ άλλων, και η ύπαρξη αναπηρίας του σε ποσοστό 80%, προϋπόθεση η οποία θα πρέπει να συντρέχει, για σκοπούς ΕΝΦΙΑ 2016, κατά την 1.1.2016, γεγονός που θα πρέπει να αποδεικνύεται είτε από τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του προηγούμενου του έτους, για το οποίο εκδίδεται η δήλωση ΕΝΦΙΑ-πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου (δηλαδή εν προκειμένω από τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2015) είτε από τα αρχεία των Κέντρων Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.). Στην προκειμένη περίπτωση κάτι τέτοιο δεν προκύπτει ούτε από τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2015 της προσφεύγουσας ούτε από τα προσκομιζόμενα από αυτήν έγγραφα, αφού **το μεν προσκομιζόμενο με ημερομηνία 21.4.2016 (αρ. Επιτροπής .....)** **έγγραφο του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ** (Δ/ση Αναπηρίας & Ιατρικής της Εργασίας) περί γνωστοποίησης αποτελέσματος πιστοποίησης αναπηρίας, με το οποίο πιστοποιείται, μετά από αξιολόγηση από την Πρωτοβάθμια Υγειονομική Επιτροπή του ΚΕ.Π.Α., ότι το συνολικό ποσοστό αναπηρίας της προσφεύγουσας ανέρχεται σε 80%, **δεν ήταν σε ισχύ την 1.1.2016** (κρίσιμη ημερομηνία, κατά τα ανωτέρω, τόσο για την επιβολή του ΕΝΦΙΑ 2016, όσο και, κυρίως, για τη χορήγηση της προβλεπόμενης από τη διάταξη του άρθρου 7 παρ. 2 ν. 4223/2013 έκπτωσης, σύμφωνα με την προπαρατεθείσα διάταξη του άρθρου 3 παρ. 1 της υπ' αριθμ. ΠΟΛ. 1163/23.7.2015 (ΦΕΚ Β'

2120/1.10.2015) απόφασης της Γενικής Γραμματέως Δημοσίων Εσόδων, όπως αυτή ίσχυε κατά την 1.1.2016), **από το δε προσκομιζόμενο υπ' αριθμ. πρωτ. ....//2006** έγγραφο της Πρωτοβάθμιας Υπηρεσιακής Υγειονομικής Επιτροπής Αθηνών (με το οποίο κοινοποιείται η υπ' αριθμ. 3851 γνωμάτευση της ίδιας Επιτροπής) περί διαπίστωσης αναπηρίας της προσφεύγουσας, ακόμα κι αν θεωρηθεί ότι αυτό κατά την 1.1.2016 ήταν σε ισχύ, **δεν προκύπτει ότι η αναπηρία της ανέρχεται σε ποσοστό τουλάχιστον 80%**. Εξάλλου, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να τύχει ούτε της προβλεπόμενης από την προπαρατεθείσα διάταξη του άρθρου 7 παρ. 1 ν. 4223/2013, όπως ίσχυε κατά την 1.1.2016 (κρίσιμη ημερομηνία, κατά τα ανωτέρω, για την επιβολή του ΕΝΦΙΑ), έκπτωσης σε ποσοστό 50% από τον οφειλόμενο φόρο (ΕΝΦΙΑ), αφού το εισόδημά της κατά το φορολογικό έτος 2015 (έστω κι αν αυτό συνίστατο σε προστιθέμενη διαφορά αντικειμενικών δαπανών, αφού από τις προπαρατεθείσες διατάξεις του άρθρου 2 της υπ' αριθμ. ΠΟΛ. 1212/24.9.2015 (ΦΕΚ Β' 2120/1.10.2015) απόφασης της Γενικής Γραμματέως Δημοσίων Εσόδων, όπως ίσχυαν κατά την 1.1.2016 (κρίσιμη ημερομηνία, κατά τα ανωτέρω, για την επιβολή του ΕΝΦΙΑ), προκύπτει ότι, στο πλαίσιο εξέτασης της πρώτης προϋπόθεσης του άρθρου 7 παρ. 1 ν. 4223/2013, το συνολικό φορολογητέο εισόδημα προσδιορίζεται από το άθροισμα του καθαρού εισοδήματος **και του ποσού της προστιθέμενης διαφοράς αντικειμενικής δαπάνης**) υπερέβαινε το ποσό των 9.000 € (συγκεκριμένα ανερχόταν, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. δήλωσης ....//13.5.2016 και υπ' αριθμ. ειδοποίησης ....//19.7.2016 πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων φορολογικού έτους 2015, στο ποσό των 9.758,00 €), με αποτέλεσμα να μην πληρούνται η πρώτη προϋπόθεση της εν λόγω διάταξης κι έτσι να μην μπορεί να τύχει της έκπτωσης κατά 50% από τον οφειλόμενο ΕΝΦΙΑ 2016. Είναι δε συνταγματικά ανεκτό, από τη σκοπιά των άρθρων 4 παρ. 5 και 78 παρ. 1 του Συντάγματος το ότι το συνολικό φορολογητέο εισόδημα μπορεί να συνίσταται, τόσο για σκοπούς χορήγησης των προβλεπόμενων στο άρθρο 7 παρ. 1 και 2 ν. 4223/2013 εκπτώσεων (ενόψει των οριζόμενων στο άρθρο 2 της υπ' αριθμ. ΠΟΛ. 1212/24.9.2015 (ΦΕΚ Β' 2120/1.10.2015) απόφασης της Γενικής Γραμματέως Δημοσίων Εσόδων) όσο και για σκοπούς φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, και μόνο στην προστιθέμενη διαφορά αντικειμενικών δαπανών, ενόψει των ως άνω κριθέντων με τις προπαρατεθείσες υπ' αριθμ. 884/2016 (7μ.), 1841/2015 (7μ.) και 1973/2015 (5μ.) αποφάσεις του Β' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας, με αποτέλεσμα να είναι απορριπτέος και ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι η προσβαλλόμενη πράξη πρέπει να ακυρωθεί ή να τροποποιηθεί, επειδή το εισόδημά της για το φορολογικό έτος είναι μηδενικό και συνεπώς δεν έχει φοροδοτική ικανότητα, αφού, σε αντίθεση με τον ισχυρισμό της αυτό, το εισόδημά της για το φορολογικό έτος 2015 ανερχόταν στο ποσό των 9.758,00 € και επομένως διέθετε φοροδοτική ικανότητα. Για όλους τους παραπάνω λόγους, η υπό κρίση ενδικοφανής προσφυγή της προσφεύγουσας πρέπει να απορριφθεί ως ουσία αβάσιμη.

Α π ο φ α σ ί ζ ο υ μ ε

την απόρριψη της από 21.9.2016 και με αριθμό πρωτοκόλλου ..... ενδικοφανούς προσφυγής της ..... του ..... **και την επικύρωση** της πράξης διοικητικού προσδιορισμού ΕΝΦΙΑ της Προϊσταμένης της Δ.Ο.Υ. ΙΓ΄ Αθηνών έτους 2016 με αριθμό δήλωσης ΕΝΦΙΑ ...../28.8.2016 και αριθμό ειδοποίησης .....

Η φορολογική υποχρέωση της προσφεύγουσας με βάση την παρούσα απόφαση διαμορφώνεται ως εξής:

Οριστική φορολογική υποχρέωση της προσφεύγουσας - καταλογιζόμενο ποσό με βάση την παρούσα απόφαση:

ΕΝΦΙΑ συνολικού ποσού 443,43 €.

Έτος 2016:

Ενιαίος φόρος ιδιοκτησίας ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) έτους 2016: 443,43 €

Το παραπάνω ποσό βεβαιώθηκε με την υπ' αριθμ. ειδοποίησης ..... Πράξη Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου ν. 4223/2013 Έτους 2016 της Γ.Γ.Δ.Ε..

Εντελλόμεθα όπως αρμόδιο όργανο κοινοποιήσει με τη νόμιμη διαδικασία την παρούσα απόφαση στην προσφεύγουσα.

Ακριβές Αντίγραφο

**Η Υπάλληλος του Τμήματος
Διοικητικής Υποστήριξης**

**ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ**

**Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ Α2
ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΜΠΟΣΟΣ**

Σ η μ ε ί ω σ η : Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της.